

ตะไคร้บ้าน Lemon grass

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Cymbopogon citratus* Stapf

วงศ์: Poaceae (Gramineae)

ชื่อท้องถิ่น: คาหอม, ไคร, จะไคร, เซ็ดเกรย, ห่อวตะโป, หัวสิงโค, เหลอะเกรย

ไม้ขนาดเล็กอายุหลายปี เป็นพืชที่อยู่ในวงศ์เดียวกับหญ้า เกิดเป็นกอ ใบยาวแหลมรูปหอกปลายใบและยอดมักชี้ขึ้น กลิ่นหอมฉุน กาบใบที่โคนต้นของตะไคร้บ้านมีสีเขียวซึ่งแตกต่างจากตะไคร้หอม¹ ออกดอกยาก

ส่วนที่ใช้: เหง้าและหัวใต้ดิน

สรรพคุณ: ขับลม ขับปัสสาวะ แก้ไข้ แก้เบื่ออาหาร บำรุงธาตุไฟ ขับระดูขาว ขับประจำเดือน

วิธีใช้ ตะไคร้คั่วไฟจนเหลืองนำมาชงกับน้ำดื่มเป็นยาขับปัสสาวะ ผสมในตำรับยาบรรเทาอาการปวดประจำเดือน ชื่อว่า ยาเลือดงาม

ข้อมูลเพิ่มเติม: นิยมปลูกเป็นพืชสวนครัว ใช้ต้น เป็นส่วนประกอบในอาหารเพื่อแต่งกลิ่น แต่งรส เช่น ต้มยำ ยำ ปลา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ¹ ชัยนันท พิเชียรสุนทร, แม้นมาส ชวลิต และวิเชียร จีรวงส์. คำอธิบาย ตำราพระโอสถพระนารายณ์ฉบับเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษามหาราชา 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ และมูลนิธิภูมิปัญญา; 2548.
- ² โรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดพระเชตุพนฯ. ประมวลสรรพคุณยาไทย (ภาคหนึ่ง) ว่าด้วย พฤษชาติ วัตถุประสงค์ และ สัตว์วัตถุนานาชาติ. กรุงเทพมหานคร; 2507.
- ³ เสี่ยม พงษ์บุญรอด. ไม้เทศเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: เกษมบรรณกิจ
- ⁴ ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ. (2563, 29 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 254ง.